

گزارش بازدید مسئولین سازمان کشاورزی و کشاورزان پیشرو استان قزوین از طرحهای تحقیقاتی

مهندس رضا حجگو
رئیس نمایندگی استان قزوین
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

بدنبال دعوت نمایندگی شرکت توسعه کشت دانه های روغنی در قزوین و نیز هماهنگی با مسئولین سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین و نیز مدیریت جهاد کشاورزی آبیگ، برنامه بازدید تحت عنوان روز مزرعه و با هدف آشنایی کشاورزان و کارشناسان از ارقام جدید کلزا که توسط حوزة مدیریت بنر تحقیقات و آموزش شرکت وارد گردیده بود و نیز طرح های تحقیقاتی و مزارع الگویی - تطبیقی که توسط نمایندگی شرکت در استان قزوین اجرا گردیده است، در ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخه ۹۲/۳/۱۳، بازدید مذکور برگزار گردید. افراد مدعو در بازدید «روز مزرعه» به شرح ذیل بودند:

۱. نماینده سازمان جهاد کشاورزی قزوین
۲. مدیریت و کارشناسان اداره ترویج و مشارکتهای مردمی آبیگ
۳. مسئولین و کارشناسان زراعت مراکز خدمات جهاد کشاورزی حومه، کوهپایه و فستاق

۴. کارشناس حوزة مدیریت زراعت آبیگ
 ۵. مدیر زراعت شرکت کشت و صنعت هزار حلفا (محل اجرای طرح ها)
 ۶. نماینده مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان
 ۷. تعدادی از کشاورزان پیشرو و فعال منطقه
- مرازی که در برنامه بازدید مطرح گردید عبارت بودند از:

۱. طرح بررسی انواع تاریخ کاشت بر ارقام مختلف کلزا در شرایط منطقه قزوین
- این آزمایش با هدف بررسی بهترین تاریخ کاشت و نیز مناسب ترین رقم کاشت در استان قزوین در لوازی کشت و صنعت هزار حلفا در منطقه آبیگ اجرا گردید. این آزمایش که در قالب اسبیلت پلات بر پایه طرح بلوک های کامل تصادفی است، دارای فاکتور اصلی تاریخ کاشت، در ۳ سطح، تاریخ کاشت ۲ مهر، ۱۲ مهر و ۲۲ مهر و نیز فاکتور فرعی که نوع رقم می باشد، در ۶ سطح به اسامی OCTANS, NODARI,

OCTANS, TASSILO, LICORD, TRIPTI, OKAPI در نظر گرفته شده است. در طول اجرای طرح تمامی خصوصیات فنولوژیکی و نیز مورفولوژیکی اهم از تاریخ جوانه زنی، تاریخ سبز شدن، زمان تشکیل ریز، شروع ساقه دهی، مرحله گلدهی، مرحله تشکیل دانه، ارتفاع گیاه، تعداد شاخه فرعی، تعداد غلاف، تعداد دانه در غلاف، وزن هزار دانه، عملکرد دانه، میزان روغن و ... ثبت و با نرم افزارهای کشاورزی مورد تجربه و تحلیل قرار خواهد گرفت طول پلانهای هر تکرار ۳ متر و عرض هر پلات ۲.۴ متری باشد که هر پلات یک متر از هم فاصله دارند. طرح دارای ۴ تکرار بوده که هر تکرار ۲۵ متر از هم فاصله دارند. هر پلات دارای ۸ خط کشت (۲ خط در طرفین فاروی ۶۰ سانتی متری) و آبیاری از نوع نعلی بوده است. تعداد ۶ مرحله آبیاری انجام پذیرفته است. مصرف کودهای پایه بر اساس آزمون خاک برابر با استاندارد نوره مصرف در مزارع کلزا اجرا گردید و از دو مرحله ریز مغذی بصورت محلول پاشی در طول اجرای طرح استفاده

شد. عملیات وجین دستی و نیز مصرف علف کش پهن برگ و بارنک برگ و همچنین مبارزه شیمیایی علیه آفات در طول اجرای طرح انجام پذیرفت. یکی از اهداف اصلی اجرای طرح بررسی وضعیت ارقام مختلف کلزا در شرایط کشت دبر هنگام در منطقه می باشد. بنابراین بررسی وضعیت مقاومت ارقام به سرما بویژه در تاریخ کاشت سوم از اهمیت خاصی برخوردار خواهد بود که در این بین دو هیبرید **TRIPTI** و **NODARI** در کنار سایر ارقام از نظر وضعیت جوانه زنی و نیز استقرار بونه و سرعت رسیدن به رویت از برتری خاصی نسبت به سایرین برخوردار بودند بطوریکه در تاریخ کاشت سوم سرعت جوانه زنی و استقرار بونه در دو هیبرید **TRIPTI** و **NODARI** نسبت به رقم شاهد منطقه آکابی، ۸۲ درجه روز رشد سریعتر بوده (از نظر زمانی به مدت ۵ روز) است. هم اکنون نیز از نظر اجزاء عملکرد یعنی تعداد غلاف در بونه، تعداد دانه در غلاف، وزن هزاردانه و نیز آیشم های دیگر نظیر تعداد شاخه فرعی، ارتفاع بونه از برتری خاصی نسبت به سایر ارقام موجود در طرح برخوردار است از سوی دیگر مقاومت نسبی به سرما در شرایط تاریخ کاشت سوم بهتر نسبت به سایرین بوده اند.

۲. طرح بررسی اثرات روشهای مختلف کاشت بر ارقام مختلف کلزا در شرایط منطقه قزوین

این آزمایش با هدف بررسی روشهای مختلف کاشت و تاثیر آن بر ارقام مختلف کلزا در استان قزوین در اراضی کشت و صنعت هزار جلفا در منطقه آیکه اجرا گردید. در این آزمایش از ۳ روش مختلف کاشت شخم رایج، خاکروزی حداقل و بدون خاکروزی و ۳ رقم آکابی، مودنا و لیکورد استفاده شد. در طول اجرای طرح نسای خصوصیات فنولوژیکی و نیز مورفولوژیکی همانند طرح تاریخ کاشت ثبت گردید. طول پلانهای هر تکرار ۸ متر و عرض هر پلات ۳ متر می باشد که هر پلات ۴ متر از هم فاصله دارند. طرح دارای ۳ تکرار بود، که هر تکرار ۲ متر از هم فاصله دارند. آبیاری از نوع نقلی بوده است. تعداد ۸ مرحله آبیاری انجام پذیرفته است. مصرف کودهای پایه بر اساس آزمون خاک برابر با استاندارد نحوه مصرف در مزارع کلزا اجرا گردید و از دو مرحله ریز مغذی بصورت محلول پاشی در طول اجرای طرح استفاده شد. عملیات وجین دستی و نیز مصرف علف کش پهن برگ و بارنک برگ و همچنین مبارزه شیمیایی علیه آفات در طول اجرای طرح انجام پذیرفت. کل طرح فوق در تاریخ ۹۱/۷/۲ کشت و بلافاصله عملیات آبیاری انجام گرفت. در روش کشت شخم رایج، پس از تصادفی بودن پلانها، ابتدا پلات مورد نظر توسط گاواهن برگردان دار شخم و توسط دستک کلرچه ها خرد و توسط دستگاه ردیف کار از نوع همدانی کشت انجام گردید.

در روش کشت خاکروزی حداقل، پلانهای مورد نظر دستک و به کمک دستگاه نوبلیج مدل گاسباردو کشت انجام شد. در روش کاشت بدون خاکروزی، در حضور ۳۰ درصد بقایای گندم (کشت قبل) عملیات کشت توسط دستگاه گاسباردو به طور مستقیم در پلانهای مورد نظر برای هر سه رقم انجام گردید. یکی از اهداف اصلی اجرای طرح بررسی عملکردی ارقام مختلف کلزا در شرایط کشتهای مختلف می باشد. مهمترین بحث در کشت بدون خاکروزی کاهش تردد ماشین آلات و ادوات سنگین کشاورزی در مزرعه می باشد که ضمن حفظ کیفیت بافت خاک، از نظر اقتصادی نیز مفرون بصره می باشد. حال در این بررسی صرف نظر از بحث اقتصادی عملیات بدون خاکروزی، پتانسیل عملکرد ارقام مختلف در شرایط روشهای مختلف کشت نیز مورد بررسی قرار می گیرد.

۳ طرح الگوی _ تطبیقی لاین های کوج ۱، کوج ۲ و کوج ۳

این طرح در تاریخ ۹۱/۷/۲۰ در راناسای همکاری های فی مابین شرکت توسعه کشت دانه های روغنی و بخش تحقیقات دانه های روغنی موسسه اصلاح و تهیه بذر و نهال و با هدف بررسی وضعیت عملکرد لاین های کوج ۱ و ۲ و ۳ در شرایط منطقه قزوین در سطحی معادل ۶۰۰۰ متر مربع به تفکیک هر رقم ۲۰۰۰ متر اجرایی شده بود کشت با کمک دستگاه غلات کار

همدانی با تنظیم ۸ کیلوگرم در هکتار کشت گردید مصرف کودهای پایه و نیز سموم علف کش و حشره کش مطابق با استاندارد مزارع کلزا انجام شد و به تفکیک رقم نتایج ذیل ناکرن بدست آمده است:

الف/ لاین کوچ ۱: تراکم بونه های باقیمانده در نقاط هدف ۳۰ - ۴۰ عدد در مترمربع (مقاومت به سرما متوسط) تعداد شاخه فرعی ۴ عدد، ارتفاع بونه ۱۴۵ سانتی متر، متوسط طول غلاف ۸ سانتی متر، متوسط تعداد دانه در غلاف ۳۲ عدد، متوسط تعداد غلاف ۱۵۶ عدد. نسبت به دو لاین کرج ۲ و ۳ از نظر گلدهی و ورود به فاز زایشی سریعتر می باشد

ب/ لاین کوچ ۲: تراکم بونه های باقیمانده در نقاط هدف ۵۰ - ۴۰ عدد در مترمربع (مقاومت به سرما بهتر از کرج ۱)، ارتفاع گیاه ۱۶۱ سانتی متر، تعداد شاخه فرعی ۴ شاخه، از نظر ظاهری از لحاظ حجم بونه بهتر از کرج ۱ بوده اما از نظر شروع فاز زایشی از کرج ۱ عقب تر می باشد (اختلاف زمانی ۴ روز بر اساس ۵۰٪ مزرعه). متوسط طول غلاف ۸ سانتی متر، متوسط تعداد دانه در غلاف ۳۴ عدد، متوسط تعداد غلاف ۱۷۶ عدد.

ج/ لاین کوچ ۳: تراکم بونه ۷۰ - ۶۰ عدد در مترمربع، متوسط ارتفاع ۱۶۸ سانتی متر، از نظر ظاهری حجم بونه ها

نسبت به دو لاین دیگر برتر است. اما نسبت به سایر ارقام (مدنا، آکابی، لیکورد و حتی دو لاین کرج ۱ و ۲) بسیار دیرتر (اختلاف ۱۰ روز بر اساس ۵۰٪ مزرعه) وارد فاز زایشی شده است. تعداد شاخه فرعی ۴ شاخه، متوسط طول غلاف ۷ سانتی متر، متوسط تعداد غلاف در بونه، ۱۷۲ عدد به نظر می رسد صرف نظر از تاریخ رسیدن دانه نسبت به دو لاین دیگر از برتری عملکردی برخوردار باشد.

برنامه بازدید در انتها با پرسش و پاسخ و نیز پذیرایی از مدعوین در ساعت ۱۳:۲۰ به پایان رسید.

NODARI در تاریخ کاشت سوم

TRIPTI در تاریخ کاشت سوم

NODARI در تاریخ کاشت سوم

TRIPTI در تاریخ کاشت اول

NODARI در تاریخ کاشت اول

TRIPTI در تاریخ کاشت سوم